

## శ్రీమద్భగవద్గీతా పారాయణ - చతుర్థోధ్యాయః

ఓం శ్రీ పరమాత్మనే నమః

అథ చతుర్థోధ్యాయః

జ్ఞానయోగః

శ్రీ భగవానువాచ

ఇమం వివస్వతే యోగం ప్రోక్తవానహమవ్యయమ్ ।

వివస్వాన్మనవే ప్రాహ మనురిక్ష్యాకవేబ్రవీత్ ॥1॥

ఏవం పరంపరాప్రాప్తం ఇమం రాజర్షయో విదుః ।

స కాలేనేహ మహతా యోగో నష్టః పరంతప ॥2॥

స ఏవాయం మయా తేద్య యోగః ప్రోక్తః పురాతనః ।

భక్తోఽసి మే సఖా చేతి రహస్యం హ్యేతదుత్తమమ్ ॥3॥

అర్జున ఉవాచ

అపరం భవతో జన్మ పరం జన్మ వివస్వతః ।

కథమేతద్విజానీయాం త్వమాదౌ ప్రోక్తవానితి ॥4॥

శ్రీ భగవానువాచ

బహూని మే వ్యతీతాని జన్మాని తవ చార్జున ।

తాన్యహం వేద సర్వాణి న త్వం వేత్థ పరంతప ॥5॥

అజోఽపి సన్నవ్యయాత్మా భూతానామీశ్వరోఽపి సన్ ।

ప్రకృతిం స్వామధిష్ఠాయ సంభవామ్యాత్మమాయయా ॥6॥

యదా యదా హి ధర్మస్య గ్లానిర్భవతి భారత ।

అభ్యుత్థానమధర్మస్య తదాఽఽత్మానం సృజామ్యహమ్ ॥7॥

పరిత్రాణాయ సాధూనాం వినాశాయ చ దుష్కృతామ్ ।

ధర్మసంస్థాపనార్థాయ సంభవామి యుగే యుగే ॥8॥

జన్మ కర్మ చ మే దివ్యం ఏవం యో వేత్తి తత్త్వతః ।

త్యక్త్వా దేహం పునర్జన్మ నైతి మామేతి సోఽర్జున ॥9॥

వీతరాగభయక్రోధాః మన్మయా మాముపాశ్రితాః ।  
బహవో జ్ఞానతపసా పూతా మద్భావమాగతాః ॥10॥

యే యథా మాం ప్రపద్యంతే తాంస్తదైవ భజామ్యహమ్ ।  
మమ వర్తానువర్తంతే మనుష్యాః పార్థ సర్వశః ॥11॥

కాంక్షంతః కర్మణాం సిద్ధిం యజంత ఇహ దేవతాః ।  
క్షీప్రం హి మానుషే లోకే సిద్ధిర్భవతి కర్మజా ॥12॥

చాతుర్వర్ణ్యం మయా సృష్టం గుణకర్మవిభాగశః ।  
తస్య కర్తారమపి మాం విద్ధ్యకర్తారమవ్యయమ్ ॥13॥

న మాం కర్మాణి లింపంతి న మే కర్మఫలే స్పృహా ।  
ఇతి మాం యోఽభిజానాతి కర్మభిర్న స బధ్యతే ॥14॥

ఏవం జ్ఞాత్వా కృతం కర్మ పూర్వైరపి ముముక్షుభిః ।  
కురు కర్మైవ తస్మాత్త్వం పూర్వైః పూర్వతరం కృతమ్ ॥15॥

కిం కర్మ కిమకర్మేతి కవయోఽప్యత్ర మోహితాః ।  
తత్తే కర్మ ప్రవక్ష్యామి యజ్ఞాత్వా మోక్ష్యసేఽశుభాత్ ॥16॥

కర్మణో హ్యపి బోధవ్యం బోధవ్యం చ వికర్మణః ।  
అకర్మణశ్చ బోధవ్యం గహనా కర్మణో గతిః ॥17॥

కర్మణ్యకర్మ యః పశ్యేత్ అకర్మణి చ కర్మ యః ।  
స బుద్ధిమాన్మనుష్యేషు స యుక్తః కృత్స్నకర్మకృత్ ॥18॥

యస్య సర్వే సమారంభాః కామసంకల్పవర్జితాః ।  
జ్ఞానాగ్నిదగ్ధకర్మాణం తమాహుః పండితం బుధాః ॥19॥

త్యక్త్వా కర్మఫలాసంగం నిత్యతృప్తో నిరాశ్రయః ।  
కర్మణ్యభిప్రవృత్తోఽపి నైవ కించిత్కరోతి సః ॥20॥

నిరాశీర్యతచిత్తాత్మా త్యక్తసర్వ పరిగ్రహః ।  
శారీరం కేవలం కర్మ కుర్వన్నాప్నోతి కిల్బిషమ్ ॥21॥

యదృచ్ఛాలాభసంతుష్టః ద్వంద్వాతీతో విమత్సరః |  
సమః సిద్ధావసిద్ధౌ చ కృత్వాపి న నిబధ్యతే ||22||

గతసంగస్య ముక్తస్య జ్ఞానావస్థితచేతసః |  
యజ్ఞాయాచరతః కర్మ సమగ్రం ప్రవిలీయతే ||23||

బ్రహ్మోర్పణం బ్రహ్మ హవిః బ్రహ్మగ్నౌ బ్రహ్మణా హుతమ్ |  
బ్రహ్మైవ తేన గంతవ్యం బ్రహ్మకర్మసమాధినా ||24||

దైవమేవాపరే యజ్ఞం యోగినః పర్యుపాసతే |  
బ్రహ్మగ్నావపరే యజ్ఞం యజ్ఞేనైవోపజుహ్వతి ||25||

శ్రోత్రాదీనీంద్రియాణ్యన్యే సంయమాగ్నిషు జుహ్వతి |  
శబ్దాదీన్విషయానన్యే ఇంద్రియాగ్నిషు జుహ్వతి ||26||

సర్వాణీంద్రియకర్మాణి ప్రాణకర్మాణి చాపరే |  
ఆత్మసంయమయోగాగ్నౌ జుహ్వతి జ్ఞానదీపితే ||27||

ద్రవ్యయజ్ఞాస్తపోయజ్ఞాః యోగయజ్ఞాస్తథాఽపరే |  
స్వాధ్యాయజ్ఞానయజ్ఞాశ్చ యతయః సంశితవ్రతాః ||28||

అపానే జుహ్వతి ప్రాణం ప్రాణేఽపానం తథాపరే |  
ప్రాణాపానగతీ రుద్ధ్వా ప్రాణాయామపరాయణాః ||29||

అపరే నియతాహారాః ప్రాణాన్ప్రాణేషు జుహ్వతి |  
సర్వేఽప్యేతే యజ్ఞవిదః యజ్ఞక్షపితకల్మషాః ||30||

యజ్ఞశిష్టామృతభుజః యాంతి బ్రహ్మ సనాతనమ్ |  
నాయం లోకోఽస్త్యయజ్ఞస్య కుతోఽన్యః కురుసత్తమ ||31||

ఏవం బహువిధా యజ్ఞాః వితతా బ్రహ్మణో ముఖే |  
కర్మజాన్విధి తాన్సర్వాన్ ఏవం జ్ఞాత్వా విమోక్ష్యసే ||32||

శ్రేయాన్ద్రవ్యమయాద్యజ్ఞాత్ జ్ఞానయజ్ఞః పరంతప |  
సర్వం కర్మాఖిలం పార్థ జ్ఞానే పరిసమాప్యతే ||33||

తద్విద్ధి ప్రణిపాతేన పరిప్రశ్నేన సేవయా ।  
ఉపదేక్ష్యంతి తే జ్ఞానం జ్ఞానినస్తత్త్వదర్శినః ॥34॥

యజ్ఞాత్వా న పునర్మోహం ఏవం యాస్యసి పాండవ ।  
యేన భూతాన్యశేషేణ ద్రక్ష్యస్యాత్మన్యథో మయి ॥35॥

అపి చేదసి పాపేభ్యః సర్వేభ్యః పాపకృత్తమః ।  
సర్వం జ్ఞానప్లవేనైవ వృజినం సంతరిష్యసి ॥36॥

యధైధాంసి సమిద్ధోఽగ్నిః భస్మసాత్కురుతేఽర్జున ।  
జ్ఞానాగ్నిః సర్వకర్మాణి భస్మసాత్కురుతే తథా ॥37॥

న హి జ్ఞానేన సదృశం పవిత్రమిహ విద్యతే ।  
తత్స్వయం యోగసంసిద్ధః కాలేనాత్మని విందతి ॥38॥

శ్రద్ధావాన్ లభతే జ్ఞానం తత్పరః సంయతేంద్రియః ।  
జ్ఞానం లభ్య పరాం శాంతిం అచిరేణాధిగచ్ఛతి ॥39॥

అజ్ఞశ్చశ్రద్ధధానశ్చ సంశయాత్మా వినశ్యతి ।  
నాయం లోకోఽస్తి న పరః న సుఖం సంశయాత్మనః ॥40॥

యోగసన్న్యస్తకర్మాణం జ్ఞానసంచిన్నసంశయమ్ ।  
ఆత్మవంతం న కర్మాణి నిబద్ధంతి ధనంజయ ॥41॥

తస్మాదజ్ఞానసంభూతం హృత్స్థం జ్ఞానాసినాత్మనః ।  
చిత్తైవనం సంశయం యోగం ఆతిష్ఠోత్తిష్ఠ భారత ॥42॥

॥ ఓం తత్సదితి శ్రీమద్భగవద్గీతాసు ఉపనిషత్సు బ్రహ్మవిద్యాయాం  
యోగశాస్త్రే శ్రీకృష్ణార్జునసంవాదే జ్ఞానయోగో నామ చతుర్థోఽధ్యాయః ॥